

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

11 – 13 жовтня 2018 р.

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА

ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

м.Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції 11-13 жовтня 2018 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2018. – 327 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Каламан О.Б. – директор ННПЕіМ ім.Г.Е.Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - к.с.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом № 2 від 02.10.2018 р.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Купріна Н.М., к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту,
Баранюк Х.О., аспірант, асистент кафедри обліку та аудиту
Одеська національна академія харчових технологій

Сучасний стан економіки та розвиток харчової промисловості в Україні, в першу чергу, залежить від збереження вітчизняного товаровиробника та підвищення попиту серед покупців саме на продукцію вітчизняного походження, а також виконання однієї з найважливіших задач, що постає перед сучасними підприємствами – ефективне функціонування на внутрішньому ринку та вихід на зовнішні ринки. В свою чергу, для виконання поставленої мети, перед вітчизняним товаровиробником постає потреба в покращенні якісних характеристик продукції, що виробляється та активна її популяризація серед населення, тому виникає необхідність у певному державному регулюванні – підтримки державою, вітчизняного товаровиробника, його продукції на внутрішньому ринку та створенню сприятливих умов функціонування підприємств, в т.ч. через послаблення фінансового та податкового регулювання, особливо для підприємств харчової промисловості та малого бізнесу, що забезпечують продовольчу безпеку країни та соціальні аспекти захисту населення. Все вище перелічене підтверджує необхідність пошуку шляхів для забезпечення розвитку підприємств харчової промисловості України.

Проведенні дослідження показали, що саме для такої важливої галузі, як харчова промисловість, що формує та впливає на продовольчу безпеку країни та її економічний рівень в цілому, необхідним є забезпечення конкурентоспроможності підприємств, а також ефективний подальший їх розвиток [1, с. 62; 2, с. 113]. Для ефективного подальшого розвитку, як показали дослідження [3], підприємству необхідно прийняти до уваги багато факторів, що впливають та несуть загрозу стабільному його розвитку.

На наш погляд, вивчення забезпечення рівня розвитку підприємств необхідно поділити на два основні аспекти (рис.1): теоретичні та практичні. Так, проведене дослідження підходів до формування кола факторів, що впливають на конкурентоспроможність підприємства, дозволило удосконалити класифікацію внутрішніх та зовнішніх факторів у розрізі етапів здійснення звичайної діяльності та показало, що кожне підприємство, в першу чергу, залежить від впливу ряду факторів у кожний конкретний момент їх діяльності [3] та виду діяльності.

У попередніх дослідженнях [4] нами, також були розглянуті сучасні підходи вітчизняних вчених до вибору основних методів оцінювання конкурентоспроможності підприємств, в т.ч. і для підприємств харчової промисловості та малого бізнесу. Приймаючи до уваги результати цих досліджень, були виділені найбільш оптимальні, на наш погляд, методи оцінювання рівня конкурентоспроможності для підприємств малого бізнесу в харчовій промисловості. Було визначено, що найбільш оптимальним методом, який можна застосувати на підприємствах малого бізнесу, є симбіоз декількох

методів, але з урахуванням певних обмежень – базуються на теорії обмежень [1; 4; 5].

Рис.1 – Основні аспекти з забезпечення рівня розвитку підприємств

Дослідження ефективності функціонування підприємств малого бізнесу Одеської області на підставі статистичних даних [6,7], показало наступні результати:

- у 2016 році в сфері харчової промисловості працюють 268 підприємств, з яких 189 підприємств, відносяться до мікропідприємств.

- підприємств харчової промисловості, що отримали прибуток у 2016 році, майже у 2 рази більше ніж збиткових підприємств, але негативним аспектом, слід виділити те, що серед них, значною кількістю є мікропідприємства.

- найбільша кількість збиткових підприємств: у виробництві олії та тваринних жирів (56,2%), виробництві молочних продуктів (46,2%), переробленні та консервуванні овочів та фруктів (36,4%), виробництві готових кормів для тварин (33,3%) та виробництві м'яса та м'ясних продуктів (30,8%).

На нашу думку, для поліпшення ситуації у секторі підприємств харчової промисловості малого бізнесу, який є основним та найперспективнішим, необхідно використання методів та інструментів забезпечення рівня конкурентоспроможності таких підприємств. Одним з таких інструментів, на нашу думку, є запропонована імпаритетна реструктуризація підприємств, як трансформація їх діяльності, а для підприємств малого бізнесу – її напрям аутсорсінг, як м'яка трансформація його діяльності [8, с. 25-38].

Таким чином, проведені дослідження дозволяє зробити наступні висновки:

- загальна кількість підприємств у 2016 році в порівнянні з 2015 роком в Одеській області стрімко зменшилась, а відсоток збиткових підприємств в харчовій промисловості, особливо по окремим виробництвам, ще достатньо

високий, до того ж, застережливою є кількість збиткових мікропідприємств в харчовій промисловості;

– для ефективного розвитку, кожному підприємству необхідно враховувати певні особливості його функціонування та з урахуванням впливу кола внутрішніх та зовнішніх факторів, що впливають на його роботу;

– для забезпечення конкурентоспроможності підприємствам харчової промисловості України, в тому числі малого бізнесу, необхідно обрати окремі методи, що будуть найбільш оптимальними в певний час та при певних умовах здійснення діяльності підприємства та кола факторів, що впливають на його функціонування;

– на нашу думку, найефективнішими методами оцінювання та забезпечення конкурентоспроможності підприємств, є методи, що поєднують у собі декілька методів (наприклад, КЕФ-аналіз) і враховують певні обмеження, що характерні для конкретного підприємства та особливості його діяльності, а інструментом – імпаритетну реструктуризацію.

Література

1. Баранюк Х.О. Сучасні методи оцінювання конкурентоспроможності підприємств України: теорія та практика/ Х.О. Баранюк //Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття: матеріали V міжн. наук.-практ.конф., 2017 р. тези допов. – Одеса, 2017. – С. 62-65.
2. Баранюк Х.О. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємств: дослідження та удосконалення / Х.О. Баранюк // Інноваційна економіка. – 2017. – № 5-6 (69). – С. 113 - 118.
3. Баранюк Х.О. Аналіз та структурування зовнішніх та внутрішніх факторів впливу на конкурентоспроможність підприємства / Х.О. Баранюк // Економіка харчової промисловості. - 2017. - Т. 9, Вип. 1. - С. 30-37.
4. Розвиток фінансової системи сучасного підприємства: обліково-аналітичний аспект : монографія / [В.В. Немченко, Л.В. Іванченкова, Г.О. Ткачук, Н.М. Купріна та ін.] ; за заг. ред. доктора екон. наук, проф. В.В. Немченко; Одеська національна академія харчових технологій. – Одеса: Фенікс, 2017. – С. 217-230
5. Голов С. Управлінський облік на основі теорії обмежень/С. Голов// Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – № 6 – С. 40 - 48.
6. Статистичний бюлетень. Основні показники діяльності малих підприємств Одеської області у 2016 році // Головне управління статистики в Одеській області – Одеса. – 2017. – 46 с.
7. Додаток 6 до листа Головного управління статистики у Одеській області № 07-10/1288 – Одеса. – 2017. – С. 5.
8. Проблеми фінансово-економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності в умовах інтеграції України і світову економіку: [монографія] / [В.В. Немченко, Л.В.Іванченкова, Г.О. Ткачук та ін.] ; за заг. ред. доктора екон. наук, проф. В.В. Немченко; Одеська національна академія харчових технологій. – Одеса: Фенікс, 2014. – 188 с.

81.	КУЛЬТУРНА СХОЖІСТЬ МІЖ ПОЛЬЩЕЮ ТА УКРАІНОЮ ЯК ПЕРСПЕКТИВА РОЗВИТКУ СПІВРОБІТНИЦТВА Прокопенко О.В., д.е.н., професор, Академія техніко-гуманітарна, м. Бельсько-Бялей, Польща, Криворучко Л.Б., к.е.н., ТОВ «Центр технологічних ініціатив», м. Суми, Україна	206
82.	ОПЫТ ОЦЕНКИ ПРИОРИТЕТОВ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УСЛУГ В ВУЗАХ СЕРБИИ И УКРАИНЫ Dubravka Škunca, "Union - Nikola Tesla" Университет, г. Белград, Сербия Zoran Sekerevac. "Union - Nikola Tesla" Университет, г. Белград, Сербия Olena Golubyonkova, ОНАХТ, г. Одесса, Украина Walery Okulicz-Kozaryn, Педагогический университет, г. Краков, Польша	207
83.	ОЦІНКА ВПЛИВУ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ Маркова Т.Д., к.е.н., доцент, Пчелянська Г.Б., ст.викладач ОНАХТ	210
84.	ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ ТАНЦЮВАЛЬНИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ Басюркіна Н.Й., д.е.н., доцент, завідувача кафедри, Салькова І. Ю., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	213
85.	ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ Ступницька Т.М., к.е.н., доцент, Приймак В.О., магістрант ОНАХТ	215
86.	ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ Свістун Т.В., к.е.н., доцент, Євтюхова І.В., магістрант ОНАХТ, м. Одеса	217
87.	ЕКОНОМІЧНА ОСНОВА ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ ІНТЕГРОВАНІХ ТРАНСПОРТНИХ ПІДСИСТЕМ ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ Шевченко І. В., старший викладач ОНАХТ, м. Одеса	220
88.	СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ Купріна Н.М., к.е.н., доцент, Баранюк Х.О., аспірант ОНАХТ, м. Одеса	223
89.	ОСОБЛИВОСТІ ОРЕНДИ ДЕРЖАВНИХ ЦІЛІСНИХ МАЙНОВИХ КОМПЛЕКСІВ ВИНОРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ Ткачук Г.О., к.е.н., доцент ОНАХТ, м. Одеса	227
90.	ПРОБЛЕМИ ПРИДБАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ Ткачук Г.О., к.е.н., доцент, Євдосюк С.С., магістрант ОНАХТ, м. Одеса	229
91.	МАРКЕТИНГОВЫЕ АСПЕКТЫ ПРОДВИЖЕНИЯ ТУРИСТСКИХ УСЛУГ ЧЕРЕЗ СОЦИАЛЬНЫЕ СЕТИ Карчевская Е.Н., к.г.н., доцент, Лапицкая О.В., к.э.н., доцент Гомельский государственный технический университет им. П. О. Сухого	231
92.	ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ Агєєва І. М., к.е.н., доцент, Ринкова А.А., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	233
93.	НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА ТА ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ Ангелов Г. В., к.і.н., проф., Соловей А. О., к.і.н., доц., Кананихіна О. М., к.т.н., доцент, Ботіка Т. С., к.і.н., старший викладач, ОНАХТ, м. Одеса	235
94.	ВОЗРАСТАНИЕ РОЛИ ДУХОВНОЙ КУЛЬТУРЫ В СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ ЧЕЛОВЕКА И ОБЩЕСТВА Ангелов Г. В., к.і.н., проф., ОНАХТ, Ханц Куртакад, Любберштедт, Швейцария	238
95.	СОЦІОГУМАНІТАРНА СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ Ангелов Г.В., к.і.н., професор, Лар'яновський І.С., к.ф.н., ст. викладач, Алдабаєва Ю.С., ОНАХТ, м. Одеса	243
96.	ФОРМУВАННЯ ЦІНІСНО-ГУМАНІСТИЧНОГО ВЕКТОРА В СУЧАСНОМУ ІНЖИНІРИНГУ	247